

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Things that [πράγματι] go together

Η έκθεση του Μιχάλη Αναστασιάδη στο NiMAC δίνει στον Κύπριο βιομηχανικό σχεδιαστή και στο βιομηχανικό ντιζάιν μια θέση στον κόσμο της τέχνης

12χρονη πορεία

Ο Αναστασιάδης επιστρέφει στη γενέτειρά του για μια αποκαλυπτική έκθεση - σύνοψη της μέχρι τώρα δουλειάς του

Γράφει η **Γρόττι Μουσιάδης**

Ενα εντυπωσιακό φωτεινό παραβάν υποδέχεται το κοινό στο **Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας** (NiMAC) αυτές τις μέρες. Αποτελούμενο από φωτιστικά μέρη ενός συνόλου, το παραβάν είναι μια πρόταση από τη σειρά Arrangements, του Μιχάλη Αναστασιάδη, για την περίφημη παλική εταιρεία FLOS. Αυτό είναι και το πρώτο έργο στην έκθεση με τίτλο Things that go together, του ντιζάινερ Μιχάλη Αναστασιάδη. Η Michael Anastasiades, όπως είναι η εταιρεία που φέρει το όνομά του. Η Λάκη, για τους οικειούς του. Αφού διένυσε μια εντυπωσιακή πορεία στον διεθνή χώρο του βιομηχανικού ντιζάιν, η οποία μετρά 12 χρόνια απ' όταν αποφάσισε να ανοίξει το δικό του στούντιο το 2007 (για να πετύχει τέσσερα χρόνια αργότερα την πρώτη του συνεργασία με τη FLOS), ο Αναστασιάδης επιστρέφει στη γενέτειρά του για μια αποκαλυπτική έκθεση - σύνοψη αυτών των 12 χρόνων. Είναι η πρώτη φορά που το **Δημοτικό Κέντρο Τεχνών** φιλοξενεί τα έργα ενός και μόνο ντιζάινερ βιομηχανικών προϊόντων. Ωστόσο, πριν από ακριβώς είκοσι χρόνια, το 1999, ο διευθυντής του NiMAC, Γιάννης Τουμαζής, είχε στρέψει ξανά το ενδιαφέρον του κοινού στο βιομηχανικό ντιζάιν μέσα από τη μεγάλη έκθεση Flashback: 100 χρόνια ντιζάιν, που αποτελεί μία από τις πλέον ξεχωριστές παρουσιάσεις στην πολύχρονη ιστορία του Κέντρου.

Φωτεινό ταξίδι

Η έκθεση Things that go together αποτελεί σε κάθε περίπτωση στροφή ή επαναστροφή για το NiMAC, το οποίο τα τελευταία χρόνια εστίασε στην παρουσίαση έργων καλλιτεχνών από την ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, με έργα έντονα πολιτικά σε πολλές περιπτώσεις. Η έκθεση του Μιχάλη Αναστασιάδη είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Δεν υπενθυμίζει [σε τι κόσμο ζούμε] και δεν σχολιάζει [τον κόσμο στον οποίο ζούμε]. Όσο κλισέ κι αν ακούγεται, η τωρινή έκθεση ταξιδεύει τους/τις θεατές, ενεργοποιεί τη φαντασία τους και -σε ορισμένες περιπτώσεις- υποκινεί την επιθυμία τους [και ανα-

Όλα τα αντικείμενα στο πάτωμα. "Αυτή η κίνηση [...] ακυρώνει κάθε ιεραρχία. Όλα τα αντικείμενα είναι ίσα." Φωτογραφία Μιχάλης Κυπριανού / NiMAC

Τακτοποιημένη στο λευκό βάζο η συλλογή του σχεδιαστή από πέτρες και άλλα αντικείμενα, που αποτελούν αρχή της δημιουργικής του διαδικασίας. Φωτογραφία Μιχάλης Κυπριανού / NiMAC

λόγως μα οι τεχνοί γίνονται ιδιοκτήτες των έργων του, οι άτυχοι παραμένουν -αλλά- άτυχοι.

Η φύση, αφερτρία

Όσο εντυπωσιακά είναι τα έργα του [όχι όλα]. Στο τέλος της ημέρας ένα τραπέζι παραμένει ένα τραπέζι, άλλο τόσο εντυπωσιάζει η πορεία της οκέφης και της έμπνευσης του Μιχάλη Αναστασιάδη για τις δημιουργίες του. Αφετηρία αυτής της έμπνευσης αποτελεί το δωμάτιο με την προσωπική του συλλογή από πέτρες. Τακτοποιημένες με μεγάλη ακρίβεια σε ένα λευκό βάζο, οι πέτρες προέρχονται από την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ισπανία και αλλού. «Αυτά τα αντικείμενα για μένα είναι η αρχή της διαδικασίας δημιουργίας. Είναι ο κόσμος γύρω από τον

οποίο δημιουργώ. Γι' αυτό ποτεώ ότι υπάρχει μια άμεση σχέση με τη δουλειά μου», είπε ο ίδιος ξενάγωντας τους δημοσιογράφους στην έκθεσή του μία μέρα πριν τα εγκαίνια στις 7 Μαρτίου. Σε αυτές τις πέτρες ο Αναστασιάδης βλέπει τη φύση ως σχεδιαστή. Αλλά και σε μια συστάδα από ξερά φύλλα που έπεσαν από το δέντρο έξω από το στούντιο του στο Λονδίνο, που επίσης βρήκαν μια θέση στο λευκό βάζο. Όπως και μια σειρά από ασβεστολιθούς, κοράλλια και μικρά γλυπτά του Εντουάρντο Παολότσι.

Όλα στο πάτωμα

Στη μεγάλη αίθουσα του NiMAC, όλα τα έργα του Αναστασιάδη τοποθετήθηκαν στο πάτωμα. Όλα. Ακόμη και η μπρεστ σελέρ σειρά

φωτιστικών της FLOS τα τελευταία πέντε χρόνια. Ύστερα από σχεδιασμούς επί σχεδιασμών για το σχήμο της έκθεσης [ο ίδιος είναι και ο επιμελητής], λίγο πριν τα εγκαίνια, την υστάτη δηλαδή, -αποφασίσαμε ότι θα βάλουμε όλα τα αντικείμενα στο πάτωμα-, σημείωσε ο ίδιος «κι αυτή η κίνηση είναι σημαντική για μένα γιατί ακυρώνει κάθε ιεραρχία. Όλα τα αντικείμενα είναι ίσα ενώ δίνεται η ευκαρία στο κοινό να έρθει σε άμεση επαφή μαζί τους, όπως πρέπει».

Η πέτρα του Νεοπόλεμου

Στο πάτωμα μπορεί κανείς να βρει και μια πολύ μικρή, ολοστρόγγυλη πέτρα που έχει τη δικιά της ιστορία και τη δικιά της σημασία για τον Αναστασιάδη: «Μου την είχε δώσει ο Νεοπόλεμος Μιχαηλίδης [σ.σ. ο κύριος εκπρόσωπος του κυπριακού αρχιτεκτονικού μοντερνισμού, 1920-1992] όταν ήμουν έφηβος. Είχαμε πάει σε μια εκδρομή μαζί για να βρούμε απολιθώματα αλλά ήμουν αρκετά άτυχοι και δεν βρήκαμε εκείνη τη μέρα. Την ώρα που ετοιμαζόμασταν να μπούμε στο αυτοκίνητο, μάζεψε αυτή την πέτρα τη στρογγυλή, μου την έδωσε και μου είπε: 'Ορίστε, η τελευταία μέσα στη φύση' γιατί αυτή η πέτρα είναι απόλυτα σφαιρική. Πολλά χρόνια μετά, όταν έκανα την έκθεση στο Point [σ.σ. Reload the current page, 2014] πήρα την πέτρα, τη σκάνερνα και την έφτιαξα ξανά, από το ίδιο υλικό, σε μεγαλύτερη κλίμακα.» Δίπλα στην πέτρα του Νεοπόλεμου, μι-

νατούρες του Πενταδάκτυλου και του τοπίου στην περιοχή των Λυμψών. Απέναντι, γυλιστέρες πέτρες που στον ινδουισμό θεωρούνται ιερές. Κοιτά ο' αυτές, το ήδη εμβληματικό [παρουσιάστηκε μόλις τον παρασμένο Σεπτέμβρη] στρογγυλό μεγαφώνο που σχεδίασε ο Αναστασιάδης για την Bang & Olufsen με το όνομα Beosound Edge και λίγο πιο κάτω το αποτέλεσμα της συνεργασίας του με την εταιρεία μαρμάρων Henraux, τα λεγόμενα Miracle Chips, όπου ο Αναστασιάδης δοκιμάζει τις αντοχές του μαρμάρου λυγίζοντάς το.

Φωτιστικό στο άπειρο

Για το τέλος, το μικρό δωμάτιο με τις προτάσεις του Αναστασιάδη για τα String Lights, την πρώτη συνεργασία του με τη FLOS. Σε 72 λευκά κομμάτια παρουσιάζονται ισόρροφα εκδοχές του πώς μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει το φωτιστικό με το πολύ λεπτό αλλά τεράστιο σε μήκος καλώδιο. Υπό τύπο μακέτας, ο Αναστασιάδης πειραματίζεται αλλά κυρίως καλεί τον χρήστη του φωτιστικού του να πειραματιστεί ο ίδιος, κι ως μην αρέσει πάντα το αποτέλεσμα στον ντιζάινερ.

«Αυτό το πρότζεκτ ήταν καθάρη η χειρονομία του σχεδιαστή να δώσει το δημιουργικό κομμάτι στον χρήστη και εγώ σαν σχεδιαστής να μην επιβάλω πώς πρέπει να στηθεί ή να χρησιμοποιηθεί», εξηγεί ο ίδιος. «Προσκαλώ με αυτό τον τρόπο τον καθένα να δοκιμάσει και να κάνει τα πειράματά του. Όταν ξεκίνησε ο κόσμος να παίρνει τα φω-

τιστικά, με έβρισκαν διαδικτυακά και μου έστειλαν φωτογραφίες με το πώς τα τοποθέτησαν. Παθαίνα πανικό βλέποντάς τα γιατί ήταν κάτι που δεν θα έκανα ποτέ. Εκείνη τη στιγμή συνειδητοποίησα ότι εγώ έδωσα αυτό το αντικείμενο για να δημιουργούν άρα πρέπει να δεχτώ ότι δεν μπορώ να έχω απόλυτο έλεγχο στο τελικό αποτέλεσμα. Άρα πρέπει να δεχτώ το δημιουργικό κομμάτι του καθενός». Αυτό αποκομίζοντας από την έκθεση του Αναστασιάδη ότι παρά την προσωπική του εμμονή στην ευθεία γραμμή και στη σφαιρά [τα δύο κυρία χαρακτηριστικά των έργων του], παρά τον πλήρη έλεγχο που έχει στην παραγωγή των προϊόντων του, παρά τη συνεχή αναζήτηση της τελειότητας [στη βιομηχανική τεχνολογία και στην ίδια τη φύση], παρά την προσίωση στο ιδανικό, ο σχεδιαστής πιστεύει πρώτιστα στην ελευθερία. Στην ελευθερία του χρήστη επί των αντικειμένων του και στην ελευθερία των ιδιών των αντικειμένων του. Τα οποία αφημένα στο πάτωμα απελευθερώνονται από τη σύμβαση της πολυτέλειας που τα συνδέει στον ελώ-καλλιτεχνικό κόσμο. Και ταμιάζου.

• Things that go together, μέχρι το 20 Ιουλίου στο NiMAC [Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας]. Ώρες λειτουργίας: Τρίτη-Σάββατο 10:00-21:00. Στο πλαίσιο της έκθεσης πραγματοποιούνται ξεναγήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα. Πληροφορίες, τηλ. 22797400 και www.nimac.org.cy.